

تبیین عوامل موثر بر اجرای جشنواره آموزشی ابن سینا از دیدگاه دانشجویان

دکتر فاطمه ابراهیم پور

استادیار دانشکده پرستاری-مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

نویسنده مسئول: دکتر فاطمه ابراهیم پور

چکیده:

قدردانی و تشویق از دستاوردهای دانشجویی می‌تواند یک عامل انگیزشی برای تداوم تلاش دانشجویان باشد. جشنواره دانشجویی ابن سینا یکی از برنامه‌های دانشگاه علوم پزشکی تهران برای قدردانی و تشویق فعالیت‌های ممتاز دانشجویان در زمینه‌های مختلف از جمله آموزشی است. لذا ارزیابی نحوه اجرای محور آموزشی جشنواره ابن سینا و تلاش برای ارتقا مدل اجرای آن ضروری است. در این راستا، هدف از مطالعه حاضر بررسی تجارب دانشجویان شرکت‌کننده در جشنواره به منظور انجام نیازسنجی اولیه و ارزیابی روش‌های انتخاب دانشجوی نمونه آموزشی در متون بود. نتایج بررسی متون نشان داد علی‌رغم اینکه ارکان اصلی اجرای محور آموزشی جشنواره دانشجویی ابن سینا تقریباً همسو با اکثر دانشگاه‌های ملی و بین‌المللی است، ولی با توجه به تجارب و دیدگاه دانشجویان شرکت‌کننده در جشنواره آموزشی ابن سینا، حیطه‌های متعددی بر اجرای محور آموزش جشنواره ابن سینا موثر بوده و نیاز به بهینه‌سازی دارد.

واژه‌های کلیدی: جشنواره ابن سینا، دانشجوی برجسته، دانشجوی برتر آموزشی، معیارهای انتخاب

از روش های تشویق فراگیران در سطوح مختلف کلاسی، دانشکده‌ای، دانشگاهی و کشوری است که هر دانشگاه ممکن است بر اساس امکانات و شرایط حاکم از روش‌ها و مدل‌های مختلفی به منظور انتخاب دانشجویان برتر استفاده نمایند. به طور نمونه، مطالعه باکی و همکاران^۱ در سال ۲۰۱۶ در کشور مالزی نشان داد فرایند انتخاب و تشویق دانشجوی نمونه دانشگاه تکنولوژی مارا^۲ بر اساس نظرسنجی یا ارزشیابی توسط دانشکده یا دانشگاه از طریق تشکیل پانل متخصصان صورت می‌گیرد (۷). جشنواره دانشجویی ابن سینا یکی از برنامه‌های دانشگاه علوم پزشکی تهران برای قدردانی و تشویق فعالیت‌های ممتاز دانشجویان در گروه‌های مختلف از جمله آموزشی است. دانشجویان با تکمیل فرم خوداظهاری و ارسال مستندات به دبیرخانه جشنواره در حیطه مورد نظر توسط داوران در مراحل متعدد مورد ارزیابی قرار می‌گیرند و در روز اختتامیه جشنواره از نفرات برتر در هر گروه با اهدای جایز و لوح یادبود قدردانی بعمل می‌آید (۸). شواهد دانشگاهی نشان می‌دهد عمده فعالیت‌های تحصیلی دانشجویان معطوف به عملکردهای آموزشی است و محور آموزشی در مقایسه با سایر محورهای جشنواره ابن سینا دارای بیشترین متقاضی شرکت است (۹)، لذا ارزیابی نحوه اجرای محور آموزشی جشنواره ابن سینا و تلاش برای ارتقا مدل اجرای آن به منظور تقویت انگیزه‌های تحصیلی دانشجویان ضروری است. در این راستا، هدف از مطالعه، بررسی تجارب دانشجویان شرکت‌کننده در جشنواره به منظور انجام نیازسنجی اولیه و بررسی روش‌های انتخاب دانشجوی نمونه آموزشی در دانشگاه‌های برتر دنیا بود.

روش کار:

برای تبیین تجارب و دیدگاه دانشجویان شرکت‌کننده در جشنواره دانشجویی ابن سینا از روش مطالعه کیفی

امروزه صاحب‌نظران معتقدند موفقیت تحصیلی دانشجویان تحت تأثیر متغیرهای مختلفی از قبیل هوش، شخصیت، نگرش، عادات مطالعه، مهارت‌های تفکر، شایستگی، راهبردهای یادگیری و انگیزش تحصیلی می‌باشد (۱). پس از ورود به دانشگاه انگیزه‌های مختلفی در موفقیت و پیشرفت دانشجویان موثر است. انگیزه پیشرفت تحصیلی از مهمترین انگیزه‌های اکتسابی است که سبب گرایش فرد به گذر از موانع و دستیابی به معیارهای ارزشمند می‌شود (۲). مطالعات داخلی نشان می‌دهد دانشجویان در دانشگاه‌های علوم پزشکی از انگیزه‌های پیشرفت تحصیلی خوبی برخوردار هستند و با توجه به تأثیر انگیزه‌های پیشرفت در عملکرد تحصیلی نیاز هست تا به مؤلفه‌های انگیزشی و حمایت دانشجویان توجه بیشتری مبذول گردد (۳-۵). شواهدی وجود دارد که الگوهای انگیزشی برخی از فراگیران وابسته به ارزش و بهایی است که سیستم آموزشی برای پیشرفت تحصیلی آنان قائل است. به عبارت دیگر، سیستم تشویق در نظام آموزشی عاملی است که می‌تواند پیشرفت تحصیلی فراگیران را تحت تأثیر قرار دهد. پژوهش‌های موجود در ایران نشان می‌دهند استفاده از روش‌های تشویقی نتایج رضایت بخشی در آموزش به همراه دارد و از تشویق به عنوان عاملی در ایجاد و بهبود انگیزه، تلاش و کارایی فراگیران یاد شده است (۶).

دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی به دنبال یافتن راه‌هایی برای ارتقاء و ترویج موفقیت دانشجویان، شکوفا شدن استعدادها و همچنین کمک به دانشجویان جهت کسب تجربه در زمینه آموزش عالی هستند و قدردانی و تشویق موفقیت‌ها و دستاوردهای دانشجویان می‌تواند یک عامل انگیزشی برای تداوم تلاش آنان باشد (۷). انتخاب دانشجوی برجسته یکی

²University Technology MARA

¹Baki et al.

پیشنهادی گوبا و لینکلن^۳ انجام شد. در این راستا، پژوهشگر با شرکت طولانی مدت در روند تحقیق و داشتن ارتباط و تعامل با شرکت کنندگان جمع آوری اطلاعات دقیق و معتبر و تایید اطلاعات کسب شده توسط شرکت کنندگان جهت افزایش اعتبار تحقیق تلاش نمود. داده ها، با تکرار دقیق مرحله به مرحله جمع آوری و تحلیل داده‌ها و بهره‌گیری از بازبینی و تایید افراد صاحب نظر در حوزه مورد بررسی انجام شد. جهت قابلیت انتقال داده‌ها، تلاش شد تا با ارایه توصیف غنی از گزارش تحقیق، به ارزیابی و قابلیت کاربرد تحقیق در سایر زمینه‌ها کمک گردد (۱۰).

به منظور گردآوری داده‌های مبتنی بر متون، در ابتدا بدون در نظر گرفتن محدودیت زمانی با استراتژی جستجو شامل "Student Award" OR "Best Student" AND ("Selection" OR "Outstanding Criteria" OR "Outstanding characteristics" Science, PubMed پایگاه‌های اطلاعاتی ProQuest, Direct و معادل‌های فارسی آن در SID صورت گرفت. از آنجایی که نتایج این جستجو فاقد مقالات مرتبط با هدف مورد مطالعه بود، لذا در گام بعدی، جستجو و جمع‌آوری داده‌ها مبتنی بر مستندات دانشگاهی صورت گرفت. بدین ترتیب که بر اساس دانشگاه‌های رتبه بندی شده جهانی کیو اس^۴ در سال ۲۰۲۰ در منطقه آسیا، اروپا، آمریکای شمالی، آمریکای لاتین، آفریقا و همچنین کشور ایران، پنج دانشگاه رتبه برتر به تفکیک در هر منطقه انتخاب و سپس با بررسی اطلاعات موجود در سایت این دانشگاه‌ها بر اساس چک لیست پژوهشگر ساخته، داده‌های مورد نیاز در خصوص فعالیت‌ها و مدل‌های انتخاب دانشجوی ممتاز جمع‌آوری شد.

به صورت تحلیل محتوی استفاده شد. به این ترتیب که بر اساس نمونه‌گیری مبتنی بر هدف با دانشجویان دارای سابقه شرکت کننده در محور آموزشی جشنواره (برگزیده یا برگزیده نشده) مصاحبه نیمه ساختارمندی با راهنمای سوالات از قبیل (۱) تجربه خود را از شرکت در جشنواره دانشجویی این سینا در محور آموزشی بیان کنید؟ (۲) چه عواملی در انتخاب دانشجویان برگزیده در محور تحصیلی و آموزشی تاثیرگذار است؟ و سوالات کاوشگرانه مبتنی بر پاسخ‌های مشارکت کنندگان انجام شد که به دلیل همه‌گیری کووید-۱۹، مصاحبه تلفنی جایگزین مصاحبه حضوری با طول مدت هر مصاحبه بین ۳۰ تا ۵۰ دقیقه در ساعت توافقی با مشارکت کنندگان تا اشیاع داده‌ها انجام شد. فرایند تحلیل داده‌ها مبتنی بر مراحل پیشنهادی گرانهیم و لاندمن^۱ اینگونه اجرا شد که در ابتدا مصاحبه‌های ضبط شده به صورت متن بروی کاغذ پیاده و سپس چند بار با هدف رسیدن به یک درک کلی و صحیح بازخوانی شد. همه مصاحبه‌ها واحد تحلیل در نظر گرفته شدند. کلیه کلمات، جملات و پاراگراف‌ها به عنوان واحدهای معنایی که از نظر محتوا با یکدیگر مرتبط بودند لحاظ گردید و در ادامه واحدها با توجه به محتوی درونشان جمع بندی شده و در کنار هم قرار گرفتند. مفاهیم مستتر در واحدهای معنایی به سطح انتزاع و مفهوم پردازی رسیده و نام گذاری آن‌ها با کدها تعیین شد. کلیه کدهای استخراج شده با توجه به موارد مشابه و اختلاف هایشان با هم مقایسه و تحت طبقات انتزاعی‌تر با برچسب مشخص دسته بندی شدند و در پایان با مقایسه طبقات استخراج شده با یکدیگر و تامل عمیق و دقیق محتوای نهفته در داده‌ها با عنوان درون مایه یا تم معرفی شد (۱۰). درستی و صحت^۲ این بخش از مطالعه با به کارگیری معیارهای

^۴Quacquarelli Symonds

^۱Graneheim & Lundman

^۲Trustworthiness

^۳Guba & Lincoln

یافته‌ها:

در بخش کیفی مطالعه، هفت دانشجو در رشته‌های پزشکی، پرستاری، دکتری تخصصی که سابقه شرکت در محور آموزشی جشنواره را داشتند و جز برگزیدگان و یا برگزیده نشدگان جشنواره محسوب می‌شدند مشارکت کردند. با تحلیل داده‌ها، چهار طبقه مربوط به عوامل موثر بر اجرای محور آموزشی جشنواره این سینا آشکار شد که شامل ساختار نگارش و درج سوابق آموزشی، برگزاری جشنواره، معیارهای ارزشیابی و داوری است. در حیطه ساختار نگارش و درج سوابق آموزشی مواردی مانند مشخص نبودن چگونگی تکمیل فرم درج سوابق و مستندات آموزشی، احتمال بروز سوگیری به دلیل درج توضیحات و نحوه ادبیات نگارش دانشجویان در فرم خود اظهاری، عدم شفافیت در برخی موارد درخواست شده قید شده بود. در این خصوص یکی از مشارکت کنندگان بیان کرد: "بعضی‌ها رزومه نویسی خوبی دارن به جای اینکه رزومه خوبی داشته باشند. فعالیت‌ها و طوری می‌نویسن که پر ارزش باشه و نظر داوران رو جلب کنه" (مشارکت کننده شماره ۷). مشارکت کننده دیگری عنوان نمود: "یه سری از دانشجویان به درستی اطلاع ندارن که چطور فرم رو بنویسن و تکمیل کنن. مواردی را قید می‌کنن که ارزش و یا امتیازی نداره در حالی که موارد مهم از قلم افتاده یا ناقص تکمیل شده... [یه سری آیت‌ها هم هست که توضیح واضحی نداره مثلاً در مورد معدل فقط قید شده معدل اما معلوم نیست منظور معدل چه ترم؟ ترم آخر یا معدل کل؟ یا منظور از رشد معنادار معدل چیه؟" (مشارکت کننده شماره ۴).

در حیطه نحوه برگزاری جشنواره به عواملی همچون توزیع نامناسب تعداد برگزیدگان در بخش سرآمدی تحصیلی و تلاشگر آموزش پزشکی، عدم اطلاع دهی و شفاف سازی قبل از شرکت در جشنواره در خصوص دارا بودن شرایط احراز و داوطلب نشدن افراد صاحب

فعالیت و عملکرد آموزشی جهت تکمیل فرم خود اظهاری اشاره شده بود. در این رابطه مشارکت کننده ای عنوان داشت: "فقط یه تلاشگر برتر انتخاب میشه اما در بخش سرآمدی چند برگزیده معرفی میشه. شانس انتخاب باید مساوی باشه. چون ممکنه یکسری از فعالیت‌های آموزش پزشکی دیده نشه" (مشارکت کننده شماره ۱). دانشجو دیگری اظهار کرد: "ما بعد جشنواره فهمیدیم که معدل کات او پوینت داره. در حالی که باید از قبل مشخص باشه که چه معدل مد نظر هست. چون این معدل معیار ورود فرد به ارزیابی رزومه است. اگر فردی معدل کمتر داشته باشد اصلاً در روند داوری قرار نمی‌گیره" (مشارکت کننده شماره ۳). همچنین عنوان شد: "روش خود اظهاری دانشجویان برای شرکت در جشنواره خوبه ولی ممکنه دانشجویی که واقعاً فعال و شایسته انتخاب شدن هست در جشنواره شرکت نکنه" (مشارکت کننده شماره ۴).

مهمترین تجربه دانشجویان در حیطه معیارهای ارزشیابی به فاقد قدرت تمیز معیارها و عدم وزن دهی مناسب به معیارها و فعالیت‌های آموزشی، محدود بودن تعداد معیارها در بخش برگزیده سرآمدی تحصیلی و در نظر نگرفتن فعالیت‌های آموزشی در این فرم مربوط می‌شد. در این رابطه مشارکت کننده ای تاکید کرد: "بعضی از معیارها قدرت تمیز ندارن، مثلاً معیار استعداد درخشان نمی‌تونه معیار تمیز دهنده خوبی باشه چون اکثر دانشجویان پزشکی به دلیل رتبه کنکور جز استعدادهای درخشان هستن و در طول تحصیل تلاشی برای کسب استعداد درخشانی نکردن... [در سایر حیطه‌ها مثلاً محور پژوهشی یا اجتماعی جشنواره، موارد مختلف فعالیت دیده شده و جداول و آیت‌های و زیر آیت‌های مختلفی وجود داره. اما معیارهای محور آموزشی محدود به معدل و رتبه‌های آزمون‌های اصلی یا استعداد درخشان که آن هم کلی هست و شفاف نیست" (مشارکت کننده

شماره ۱). مشارکت کننده‌ای بیان کرد: "ارزش و بار معنای معیار معدل در هر رشته و مقطع فرق می‌کند. معدل ۱۹ رشته پزشکی شاید با معدل ۱۷ رشته کارشناس فیزیوتراپی ارزش یکسانی نداشته باشد. کسب معدل ۱۹ در رشته پزشکی یا داروشناسی بسیار مشکل تر از گرفتن معدل ۱۹ در رشته فیزیوتراپی هست" (مشارکت کننده شماره ۲). دانشجوی دیگری اظهار نمود: "وزن‌دهی مناسبی به فعالیت‌های آموزشی نشده. مثلاً ارزش و وزن برگزاری یک دوره آموزشی به عنوان مدرس متفاوت با شرکت در همان دوره است" (مشارکت کننده شماره ۷).

همچنین اشاره شد: "معدل و رتبه کنکور نمیتونه همه فعالیت‌های و یا معیارهای سرآمد بودن دانشجوی در عملکرد تحصیلی رو نشون بده" (مشارکت کننده شماره ۶). در حیطه مربوط به داوری، مواردی شامل شفاف نبودن مراحل داوری و ارزشیابی فعالیت‌ها و مستندات آموزشی، سوگیری برخی از داوران و عدم امکان اعتراض به نتیجه داوری مطرح بود. در این رابطه، دانشجوی بیان کرد: "من اصلاً نمی‌دونم روند داوری جشنواره چطور انجام میشه. هیچ‌جا در موردش توضیح داده نشده" (مشارکت کننده شماره ۶). همچنین اشاره شد: "برخی از داوران ممکنه که خیلی به مباحث و ارزش فعالیت‌های حوزه آموزش پزشکی اشراف نداشته باشن که خودش ممکنه باعث بایاس در داوری‌ها بشه" (مشارکت کننده شماره ۷). از دیدگاه مشارکت کننده ای مشخص شد: "تا زمان اعلام نتایج امکان اطلاع یافتن از وضعیت شرکت‌کنندگان نیست و نمیشه اعتراض کرد. بعد از اعلام نتایج نیز برگزیدگان اعلام شدند و فرصت اعتراض و تغییر نتیجه وجود نداره]...[حضور دانشجوی به عنوان داور شاید بایاس ایجاد کنه" (مشارکت کننده شماره ۱).

در بخش دوم مطالعه که مربوط به بررسی دانشگاه‌های برتر دنیا بود، نتایج نشان داد از میان ۳۰ دانشگاه برتر ۱۴ دانشگاه فاقد اطلاعات مربوط به برنامه انتخاب دانشجوی نمونه در سایت دانشگاهی خود بودند. با توجه به اطلاعات درج شده در سایت سایر دانشگاه‌ها (دانشگاه صنعتی امیر کبیر، دانشگاه صنعتی شریف، دانشگاه علم و صنعت ایران، دانشگاه تهران، دانشگاه شیراز، دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشگاه شیکاگو، دانشگاه استنفورد، دانشگاه فناوری فدرال سوئیس، دانشگاه کمبریج، دانشگاه کالج لندن، دانشگاه سنگاپور، دانشگاه هنگ کنگ، دانشگاه پکن، دانشگاه ژوهانسبورگ و دانشگاه ملی مکزیک) مشخص شد در ۵۶/۲۵٪ موارد انتخاب دانشجوی برتر آموزشی به صورت یک برنامه جداگانه برگزار می‌شود و در ۴۳/۷۵٪ موارد دانشجوی برتر جامع انتخاب می‌شود که یکی از محورهای ارزیابی دانشجویان عملکرد آموزشی آنان است. عمده‌ترین سطح برگزاری برنامه انتخاب دانشجوی نمونه آموزشی به ترتیب در سطح دانشکده‌ای (۲۸/۶٪)، دانشگاهی (۵۷/۱٪) و کشوری (۱۴/۳٪) بود. شایع‌ترین روش شرکت در برنامه انتخاب دانشجوی نمونه آموزشی به صورت خوداظهاری و ارسال مستندات توسط دانشجو (۴۶/۶٪)، شرکت در آزمون‌ها (۳۳/۳٪) و معرفی توسط معلمان و یا مدیران دانشکده (۲۰٪) بوده است. داوری با تشکیل کمیته ارزیابی متخصصان (۶۰٪) و یا برگزاری امتحان (۴۰٪) و در ۸۷/۵٪ موارد به صورت تک مرحله و در ۱۲/۵٪ طی دو مرحله غربالگری اجرا می‌شد.

بحث و نتیجه‌گیری:

یکی از مهم‌ترین عوامل افزایش کیفیت عملکرد هر سازمان وجود نیروی‌های انسانی توانمند و شایسته است و از آنجایی که دانشجویان یکی از ارزشمندی‌ترین و اساسی‌ترین منابع هر دانشگاهی محسوب

می شوند، بنابراین اقدام به منظور شناسایی و انتخاب دانشجویان برتر برای تقدیر و الگوگیری سایر دانشجویان نشاندهنده توجه به این حوزه حساس است (۱۲). نتایج این مطالعه نشان داد ساختار کلی برگزاری جشنواره دانشجویی ابن سینا در محور انتخاب دانشجوی برتر آموزشی تقریباً مشابه با اکثر دانشگاه های مورد بررسی از نظر تکمیل فرم خوداظهاری و ارسال مستندات آموزشی (معدل، قبولی در امتحانات درسی، تدریس) توسط دانشجو به دبیرخانه برگزاری و سپس ارزیابی و داوری مستندات توسط گروه متخصصان و اعلام دانشجوی برتر است. به طور نمونه دانشگاه کمبریج در دو برنامه جداگانه‌ی انتخاب دانشجوی برتر آموزشی بر اساس معدل و انتخاب دانشجوی داوطلب فعال و دارای تاثیر مثبت در حوزه فعالیت‌های آموزشی از روش خوداظهاری و تشکیل پایل برای ارزیابی فرم خوداظهاری و مستندات کاندیدها استفاده می‌کند (۱۱). علی‌رغم اینکه در بررسی دانشگاه‌ها، اطلاعات بیشتری در خصوص چگونگی اجرای برنامه‌های انتخاب دانشجوی برتر آموزشی ارائه نشده بود، ولی مطالعه حاضر با بررسی‌های عمیق‌تر و دریافت تجارب و دیدگاه دانشجویان شرکت کننده در جشنواره ابن سینا مشخص نمود که عوامل متعددی از جمله ساختار فرم خوداظهاری و ارسال مستندات، کمیت و کیفیت معیارهای سنجش و چگونگی فرایند داوری بر روند انتخاب دانشجوی برجسته آموزشی تاثیرگذار هستند. در این راستا مطالعات توصیفی می‌کنند فرایند انتخاب و تشویق دانشجوی نمونه که بر اساس نظر سنجی یا ارزشیابی توسط دانشکده یا دانشگاه از طریق تشکیل پانل متخصصان صورت می‌گیرد ممکن است با سوگیری و ارزیابی عاطفی و احساسی همراه باشد. برای رفع این مشکل می‌توان از فرایند سلسله مراتب تحلیل^۱ که زیر مجموعه‌ای از روش‌های تصمیم‌گیری

چند معیاره^۲ است، استفاده نمود (۷). در مطالعه دیگری، دانشجویان سال اول دوره کارورزی دانشگاه علوم پزشکی بحرین برای دریافت جایزه اینترنت برتر در یک ارزشیابی ۳۶۰ درجه شرکت کردند که عملکرد تحصیلی آنان در کلاس و محیط بالینی بر اساس چک لیست امتیازبندی شده توسط هممتیان، پرستاران، پزشکان و اساتید مورد ارزشیابی قرار می‌گرفت و دانشجوی برتر کسی بود که بالاترین امتیاز را کسب می‌نمود (۱۳). اگر چه در ارزیابی و انتخاب دانشجوی برتر، به دلیل وجود معیارهای عینی و ذهنی متفاوت، مسئله انتخاب دانشجوی برتر آموزشی کمی پیچیده است، اما با در نظر گرفتن عوامل مطرح شده از سوی دانشجویان برای برگزاری هرچه بهتر محور آموزشی جشنواره و با الهام گرفتن از تجارب رایج دانشگاه‌های مطرح دنیا در برگزاری انتخاب دانشجوی نمونه، به مدیران آموزشی و دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی تهران پیشنهاد می‌شود با تدوین و طراحی یک مدل جامع و نوآورانه به بهبود اجرای محور آموزشی جشنواره مبادرت بورزند.

²Multi Criteria Decision Making

¹Analytic Hierarchy Process

1. Hayat A, Kojuri J, Kohoulat N, Amini M, Zare S. What strategies are used for learning by successful medical students? *Journal of Medical Education and Development*. 2018;13(2):150-60.
2. Tamannaifar M, Gandomi Z. Correlation between achievement motivation and academic achievement in university students. *Educ Strategy Med Sci*. 2011;4(1):15-9.
3. Salari A, Emami-sigaroudi A, Zaersabet F, Shakiba M, Khojasteh M, Sharifi M. Study of the relationship between academic achievement and interested in academic field in Nursing students. *Research in Medical Education*. 2018;10(2):68-75.
4. Atashkar H. The relationship between achievement and satisfaction of students of final year medical, dental and pharmacy Tehran University of Medical Sciences. *Journal of Medicine and Cultivation*. 2017;23(1):21-34.
5. Homeira Hamaieli M, Mohammad Saeid G, Ahmad Reza M, Roghaieh G. Relationship of general health and improvement motivation with educational success among the students of Fasa University of Medical Sciences in 2013. 14-20.
6. بهرامی فاطمه، رضوانی شیوا. بررسی رابطه بین انگیزش پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر و پسر دوره متوسطه شهر اصفهان با ویژگی های آموزشی آنان. نشریه رویکردهای نوین آموزشی. ۱۳۸۵؛ ۶(۲): ۶۱-۷۲.
7. Baki NA, Norddin NI, Azaman WAW. Application of Analytic Hierarchy Process for Selecting Best Student. *Journal of Applied Environmental and Biological Sciences*. 2017;7(1):69-73.
8. Sciences TUoM. Booklet of the sixth student festival of avicenna. <http://avicennastutumsacir>. 2020.
9. Drutchas A, Anandarajah G. Spirituality and coping with chronic disease in pediatrics. *Rhode Island medical journal* (2013). 2014;97(3):26-30.
10. Graneheim UH, Lundman B. Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. *Nurse Education Today*. 2004;24(2):105-12.
11. Available from: WWW.cam.ac.uk.
۱۲. شریفی منش محمد، فدوی اضغری عارفه. انتخاب کارمند نمونه بر اساس مدل تاپسیس سلسله‌مراتبی در محیط فازی. فصلنامه علمی مطالعات منابع انسانی. ۲۰۱۶؛ ۶(۱): ۱۷۰-۸۹.
13. Strachan K, Ootom S, Amal A-G, Al Ansari A. Selecting graduates for the interns' award by using multisource feedback process: does it work? *BMC research notes*. 2017;10(1):1-7.